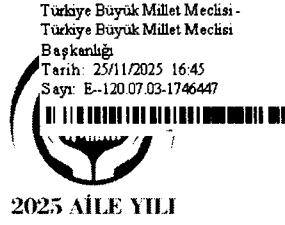

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-22092818

Konu : Soru Önergesi (7/34186)

7/34186 SK 18

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 06.10.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1710225 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Ardahan Milletvekili Sayın Özgür Erdem İNCESU'ya ait 7/34186 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/34186) (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 79D4F136-B14C-4A3F-AC0D-1B0FD187059A

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Alkan DEMİR

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 85

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ARDAHAN MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖZGÜR ERDEM İNCESU'YA AİT 7/34186
ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Destekleme birim fiyatları her yıl bütçe imkanları doğrultusunda güncellenmektedir. Yapılan bu güncellemelerde yeniden değerlendirme oranı, yıllık enflasyon ve tüketici fiyat endeksi dikkate alınmış, 2025 yılı için buzağılara 1.400 TL/Baş malaklara ise 2.800 TL/Baş temel destek ödemesi öngörülmüştür. Bu rakamlar hesaplanırken ayrıca 0-4 aylık bir buzağının besleme maliyeti de göz önünde bulundurulmuştur.

Bahse konu birim fiyat artışlarında buzağıda %40 oranında bir artış yapılarak verilen desteğin açıklanan resmi rakamlar oranında kalması sağlanmış iken malak desteklemesinde %183 lük bir artış uygulanarak yetiştiriciliği teşvik edilmiştir.

Bakanlığımızca 2025 yılında verilen hayvancılık desteklemelerinde bir önceki yıla oranla %40 ila %180'e varan oranlarda artışlar yapılmıştır.

Hayvancılık yol haritası kapsamında yeni destekleme modeli ile her üreticimize ürettiği her ürün için temel destek verilmekte olup verimlilik ve yönlendirici kriterleri sağlayan yetiştiricilerimize temel desteğe ilave destekler verilmektedir.

Bakanlığımız hayvancılık sektörünü desteklemek ve kırsaldaki aile işletmelerini güçlendirmek amacıyla "Kırsalda Bereket, Hayvancılığa Destek Projesi" ni hayata geçirmiştir. Bu Proje ile ülkemizde etçi ırk damızlık üretimi yapan işletme sayısını ve etçi anaç hayvan sayısını artırarak daha fazla etçi ırk besilik materyalinin ülkemiz kaynakları ile karşılanması, böylece kırmızı et arzında sürdürülebilirliği ve yeterliliği sağlamak amaçlanmaktadır. Proje kapsamında, gençlere ve kadınlara ayrıcalık tanınarak puanlamada öncelik tanınmıştır.

102 sayılı Devlet Yardımlarının Uygulanması, Koordinasyonu, İzlenmesi ve Değerlendirilmesi Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 7'nci maddesinde, "Uygulayıcı kurumlar tarafından yönetmelikte belirlenen çerçeveye uygun olarak devlet yardımı uygulamalarına ilişkin yıllık izleme raporu hazırlanır ve ertesi yılın mart ayı sonuna kadar Başkanlığa sunulur." hükmü gereği Bakanlığımızca ilgili Cumhurbaşkanlığı Kararname kapsamında ve döneminde devlet yardımı uygulamalarına ilişkin etki analizi yapılmaktadır.

Ülkemizde bitkisel üretimi artırmak, verim ve kaliteyi yükseltmek, sürdürülebilirliği sağlamak, kayıtlılığı artırmak ve çevreye duyarlı alternatif tarım tekniklerinin geliştirilmesine yönelik olarak çiftçilere bitkisel üretim destekleme ödemesi yapılmaktadır.

Bu kapsamda "2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Karar" ile tarımsal üretim planlaması ile ilişkilendirilmiş temel girdi (mazot ve gübre) maliyetlerini baz alan sade, etkin ve yönlendirici yeni tarımsal destekleme modeli hayata geçirilmiştir. Yapılan düzenleme ile "İlk defa bitkisel üretim destekleri" 3 yıllık ve üretim döneminden önce açıklanmıştır. Yeni destekleme modelinde bitkisel üretim destekleri; Temel, Planlı Üretim ve Üretimi Geliştirme Desteği olmak üzere sadeleştirilerek üç ana başlıkta toplanmıştır. Bu kapsamda planlı üretime uygun olan ürünler ve diğer ürünlere temel destek verilecektir. Böylece stratejik ürünlerin mazot maliyetinin %50'si ve gübre maliyetinin %25'i karşılanacaktır. Planlama kapsamındaki ürünleri havzasında üreten çiftçilere temel desteğe ilave olarak planlı üretim desteği verilerek, mazot maliyetinin tamamı ve gübre maliyetinin yarısı karşılanacaktır. Söz konusu karar kapsamında; Buğday ve arpa üreticilerimize 2026 üretim yılı için 403 TL temel destek, 403 TL ise planlı üretim desteği olmak üzere toplam 806 TL destek verilecektir.

Ayrıca su kısıtının olduğu 11 ilin 52 ilçesinde ise planlama kapsamında buğday ve arpa üreten çiftçilerimize gübre maliyetinin kalan %50'lik kısmı da yeraltı su kısıtı desteği olarak

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

verilecektir. Böylece bu bölgelerde üretim planlamasına uygun ekim yapan üreticilerin mazot ve gübre maliyetinin tamamı desteklenecektir.

Süt havzası olarak belirlenen illerde yem bitkileri üreten çiftçilere ilave %50 planlı üretim desteği ödenecektir. Verim ve kaliteyi artırmak için sertifikalı tohum kullanım, organik tarım, katı organik-organomineral gübre destekleri artırılarak ilave olarak verilmeye devam edilecektir.

Bitkisel üretime yönelik destekler çiftçilerimize Cumhurbaşkanlığı Kararında belirlenen takvim doğrultusunda ve saha kontrollerinin ardından üretimi takip eden takvim yılında bütçe imkanları çerçevesinde ödenecektir.

Üreticilerimiz, kuru tarım alanlarında üretimini yaptıkları buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale, nohut, kırmızı, yeşil mercimek ve yağlık ayçiçeği ürünlerini kuraklık, don, sıcak rüzgâr, sıcak hava dalgası, aşırı nem, aşırı yağış risklerinden kaynaklı köy genelinde meydana gelebilecek verim kayıplarına karşı %70 Devlet prim desteği ile Köy Bazlı Verim Sigortası yaptırarak korunabilmektedir.

Ayrıca 30.12.2023 tarihli 8038 ve 8039 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları ve bu Kararlara dayanılarak hazırlanan 2024/15 sayılı Uygulama Esasları Tebliği ile doğal afetlerden etkilenen çiftçilerimizin Ziraat Katılım Bankası A.Ş., T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan tarımsal kredi borçlarının ertelenmesi/taksitlendirilmesi gerçekleştirilmektedir.

Bakanlığımız tarafından yürütülen tarımsal destekler ilgili mevzuat çerçevesinde belirlenen iş ve işlemlerin tamamlanması ile birlikte Bakanlığımız teklifleri doğrultusunda Hazine ve Maliye Bakanlığı nakit programları çerçevesinde ödenmektedir. Tarımsal destekleme bütçesinin yaklaşık %60'ı üreticilerimizin paraya en çok ihtiyacı olduğu ilk 6 ayda ödenmektedir.